

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/24-1512/2

Podgorica, 07.03.2024.godine

Za: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE, Rimski trg 46,
Podgorica

gospodinu, Vladimiru Jokoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2024. godinu - Agrobudžet

Veza: Vaš akt broj: 04-307/24-1562/2 od 29.02.2024. godine

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2024. godinu - Agrobudžet*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga uredbe i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Predmetnom uredbom utvrđuju se uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera agrarne politike za tržišno-cjenovnu politiku, politiku ruralnog razvoja, poslove od javnog interesa, socijalne transfere pojedincima, bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i mjere u oblasti ribarstva. Uvidom u dostavljeni tekst utvrđeno je da će se mjere i aktivnosti predviđene Agrobudžetom za 2024. godinu finansirati u ukupnom iznosu od 75.064.097,04€. Izvori finansiranja sredstava su:

- opšti prihodi budžeta u iznosu od 51.354.861,97€;
- donacije iznos od 15.559.235,07€ i
- kreditna sredstva iznos od 8.150.000,00€.

Sredstva iz opštih prihoda budžeta planirana su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Zakonom o budžetu Crne Gore za 2024. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 124/23). Sredstva koja će se realizovati po osnovu zaključenih kreditnih aranžmana i donacija korišćiće se do nivoa njihovog ostvarenja, shodno članu 10 i 12 Zakona o budžetu Crne Gore za 2024. godinu.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2024. godinu – Agrobudžet*.

Dodatno, ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list Crne Gore“ br. 125/23) kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	Predlog Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2024. godinu – Agrobudžet
1. Definisane probleme - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)? Ovom uredbom utvrđuju se uslovi, način i dinamika sprovođenja mjera agrarne politike za tržišno-cjenovnu politiku, politiku ruralnog razvoja, poslove od javnog interesa, socijalne transfere pojedincima, bezbjednost hrane, veterine i fitosanitarne poslove i mjere u oblasti ribarstva. Sredstva predviđena Agrobudžetom opredijeljena su Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u Budžetu Crne Godine za 2024. godinu i to za razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj, ribarstvo, sprovođenje mjera bezbjednost hrane, sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja i sprovođenje fitosanitarnih mjera u skladu sa zakonom. S tim u vezi Agrobudžet se donosi na godišnjem nivou, a njegove mjere agrarne politike se realizuju u cilju pružnja podrške poljoprivrednim proizvođačima i razvoja poljoprivrede.	
2. Ciljevi - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. Cilj realizacije mjera agrarne politike je pružanje podrške poljoprivrednim proizvođačima, odnosno poljoprivrednim gazdinstvima (fizičkim i pravnim licima) kako bi se obezbjedili što bolji uslovi privređivanja a što ima pozitivan efekat na ekonomski rast crnogorskog društvenog proizvoda i veći standard stanovništva koje živi i radi u ruralnim područjima. Navedeni ciljevi se u svemu poklapaju sa ciljevima postavljenim u strateškim dokumentima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.	
3. Opcije - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). - Obrazložiti preferiranu opciju? - Donošenjem Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2023. godinu – Agrobudžet omogućilo bi se korišćenje opredijeljenih budžetskih sredstava u svrhu sprovođenja mjera agrarne politike. - Razlozi donošenja Uredbe sadržani su u činjenici da su sredstva za sprovođenje agrarne politike već opredijeljena nacionalnim budžetom, a da je njihovo korišćenje vezano za kalendarsku godinu i u slučaju njihovog nekorisćenja u ostavljenom roku gubi se mogućnost pune realizacije opredijeljenih sredstava, odnosno neutrošena sredstva moraće se vratiti u budžet Crne Gore. Prema tome od ključnog značaja za nesmetano sprovođenje agrarne politike je da ova uredba stupi na snagu danom objavljivanja u Službenom listu, kako bi u preostalom vremenskom roku za realizaciju agrarne politike sva raspoloživa sredstva bila iskorišćena. Dakle, stupanjem na snagu	

ove uredbe stvara se pravna mogućnost za objavljivanje Javnih poziva i realizaciju mjera agrarne politike na osnovu kojih će se u 2024. godini omogućiti poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima da ostvare pravo na sredstva podrške do 75.642.589,27€.

- Uvjereni da će opredijeljena sredstva pospješiti dalji razvoj poljoprivrede i ekonomskog rasta, smatramo da do „statusa quo“ ne može doći.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Sprovođenje mjera agrarne politike uticaće isključivo pozitivno na poboljšanje stanja u sljedećim oblastima:

- poljoprivrede, kroz sprovođenje mjera tržišno-cjenovne politike (direktna plaćanja, mjere zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, program unapređenja stočarstva, mjere za stabilizaciju tržišta i druge mjere), kroz mjere ruralnog razvoja (mjere jačanja konkurentnosti proizvođača, mjere za održivo gazdovanje prirodnim resursima, mjere za poboljšanje kvaliteta života i druge mjere). Isto tako, ova oblast će se unaprijediti i kroz mjere podrške opštim servisim u poljoprivredi, socijalnim transferima seoskom stanovništvu i drugim vidovima podrške poljoprivrednim proizvođačima.
- morskog ribarstva i marikulture, kao i slatkovodnog ribarstva i akvakulture, kroz mjere podrške koje će doprinijeti održivom upravljanju i očuvanju ribe i drugih vodenih organizama, podrške profesionalnim ribarima na moru i uzgajivačima morske i slatkovodne ribe kao i drugim mjerama za unapređenje ove oblasti.
- fitosanitarnih mjera i zdravstvene zaštite životinja, kroz sprovođenje zakonom utvrđenih programa.

Polazeći od navedenog, primjena ovog propisa ni u kom slučaju ne može izazvati troškove građanima i privredi, već upravo suprotno, realizacijom mjera agrarne politike doprinosi se njihovom ekonomskom unapređenju (jačanju) kako bi bili što konkurentniji na domaćem, a u budućnosti i na evropskom tržištu. Shodno tome, pozitivni efekti primjene ovog propisa apsolutno opravdavaju utrošak budžetskih sredstava za opredijeljene namjene. Isto tako, dodjelom sredstava podsticaja u poljoprivredi bitno se doprinosi osnivanju novih privrednih subjekata i podstiče tržišna konkurencija u oblasti proizvodnje hrane. S tim u vezi i pravo na ostvarivanje sredstava podsticaja nije povezano sa komplikovanim administrativnim procedurama, već je prilagođeno potrebama i zahtjevima poljoprivrednih proizvođača, naravno uz poštovanje zakonom propisanih postupaka dodjele sredstava podsticaja.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Objasnite.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Objasnite.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Objasnite metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Objasnite.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Objasnite.**

Sredstva predviđena Agrobudžetom opredijeljena su u ukupnom iznosu od 75.642.589,27€, i to:

organu državne uprave nadležnom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljem tekstu: Ministarstvo) i organu uprave nadležnom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Organ uprave) u Budžetu Crne Gore za 2024. godinu (u daljem tekstu: Budžet) u ukupnom iznosu od 51.933.354,20€, iz donacija u iznosu od 15.559.235,07€ i iz kreditnih sredstava u iznosu od 8.150.000,00€.

I. Sredstva predviđena u Budžetu u ukupnom iznosu od 51.933.354,20€ odnose se na:

1. razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj i ribarstvo	49.182.954,20€;
2. sprovođenje mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje	400.500,00€;
3. sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja	2.190.000,00€;
4. sprovođenje fitosanitarnih mjera	159.900,00€;
5.	

1. Sredstva za razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj i ribarstvo

Sredstva za razvoj poljoprivrede, ruralni razvoj i ribarstvo opredijeljena su Ministarstvu u okviru opštih prihoda Budžeta funkcionalna klasifikacija 41101 – Program 16 002 – Poljoprivreda, Potprogram 16 002 001 – Podrška poljoprivredi, Potprogram 16 002 006 – Podrška ruralnom razvoju, Potprogram 16 002 007 i Program 16 004 – Ribarstvo.

a. Program 16 002 – Poljoprivreda

1.1.1 pozicija 4147 – konsultantske usluge, projekti i studije u iznosu od	200.001,00€;
1.1.2 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od	16.117.050,20€;
1.1.3 pozicija 4318 – ostali transferi pojedincima – staračke naknade u iznosu od	12.964.000,00€

b. Potprogram 16 002 006 – Ruralni razvoj

1.2.1 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od	3.200.000,00€;
1.2.2 pozicija 4412 – izdaci za lokalnu infrastrukturu u iznosu od	3.280.002,00€;

c. Potprogram 16 002 007 – Agencija za plaćanje

1.3.1 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od	12.221.901,00€

d. Program 2532 – Ribarstvo

1.4.1 pozicija 4181 – subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od	1.200.000,00€

UKUPNO 1 (a+b+c+d):

49.182.954,20€

2. Sredstva za sprovođenje mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje

Sredstva za mjere bezbjednosti hrane i hrane za životinje u iznosu od 400.500,00€ opredijeljena su Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (funkcionalna klasifikacija 41107) na Programu Poljoprivreda (programski kod 16 002), Potprogram Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi (programski kod 16 002 005), Aktivnost Monitoring bezbjednosti hrane (programski kod 16 002 005 002), na poziciji 414-9 iznosu od 400.500,00€, koja će se realizovati u skladu sa Programom mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje za 2024. godinu.

3. Sredstva za sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja

Sredstva za zdravstvenu zaštitu životinja u iznosu od 2.190.000,00€ opredijeljena su Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (funkcionalna klasifikacija 41107), Program Poljoprivreda (16 002), Aktivnost Zdravstvena zaštita životinja (16 002 005 003), na poziciji 418-1 – Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 2.190.000,00€, koja će se realizovati u skladu sa Programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za 2024. godinu.

4. Sredstva za sprovođenje fitosanitarnih mjera

Sredstva za fitosanitarne mjere u iznosu od 159.900,00€ opredijeljena su Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (funkcionalna klasifikacija 41107) – Program Poljoprivreda (16 002), Potprogram Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi (programski kod 16 002 005), Aktivnost Upravljanje i administracija Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (programski kod 16 002 005 001), ekonomska klasa 413-2 Materijal za zdravstvenu zaštitu za potrebe sprovođenja Programa fitosanitarnih mjera, iznos 6.000,00€ i Aktivnost Program fitosanitarnih mjera (programski kod 16 002 005 004) na poziciji 4149 – Ostale usluge u iznosu od 153.900,00€ koja će se realizovati u skladu sa Programom fitosanitarnih mjera za 2024. godinu.

UKUPNO I (1+2+3+4):

51.933.354,20€

Sredstva utvrđena ovom uredbom mogu biti uvećana iz sredstava podrške EU i to kroz IPARD II program za razvoj poljoprivrede i ruralnih područja za period 2014-2020, IPARD III program za razvoj poljoprivrede i ruralnih područja za period 2021-2027, kao i iz kredita Svjetske Banke „Drugi projekat institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrede u Crnoj Gori“ (MIDAS 2) u skladu sa članom 10 Zakona o budžetu Crne Gore za 2023. godinu, i izvršavaće se u visini njihovog ostvarenja:

I. Donacije

- IPARD II Program
- IPARD III Program

14.159.235,07€

1.400.000,00€

UKUPNO II - Donacije:

15.559.235,07€

I. Kreditna sredstva

- Drugi institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore (MIDAS 2)

8.150.000,00€

UKUPNO III – Kreditna sredstva:

8.150.000,00€

UKUPNO AGROBUDŽET (I+II+III):

75.642.589,27€

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Nije korišćena eksterna ekspertska podrška.
- Vršene konsultacije sa krajnjim korisnicima Agrobudžeta - poljoprivrednim proizvođačima, stručnim službama i naukom, odnosno sve zainteresovane strane su na poziv ovog ministarstva dostavljale predloge za kreiranje mjera agrarne politike.
- Pojedini predlozi su prihvaćeni, koji su postali sastavni dio ovog propisa, dok oni predlozi koji nijesu bili saglasni sa zakonom i preuzetim međunarodnim obavezama nijesu prihvaćeni.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije programa (mjera agrarne politike) zaduženo je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede jedinica za tehničku pomoć Ministarstva finansija i Nadzorni odbor MIDAS-a.

Podgorica, 29.02.2024. godine

MINISTAR,

Vladimir Joković